

TOBAKS PRODUCENTERNE

Til Folketingets skatteudvalg

Med denne henvendelse ønsker Tobaksproducenterne at oplyse om udviklingen i den illegale handel og i grænsehandlen med cigaretter.

Tobaksproducenterne har også henvendt sig til relevante myndigheder med nedenstående data for at bidrage til yderligere kvalificering af allerede eksisterende data.

Branchen får to gange årligt udarbejdet EPS-rapporter – Empty Packs Surveys – som baseres på en anerkendt metode, bl.a. af Rigspolitiet, til at kortlægge det illegale marked for cigaretter.

For at bekæmpe det illegale marked mest effektivt, er det afgørende at tilegne sig så konkret viden som muligt herom. Samtidig er det en fælles interesse at sikre, at grænsehandlen med cigaretter ikke udvikler sig for voldsomt.

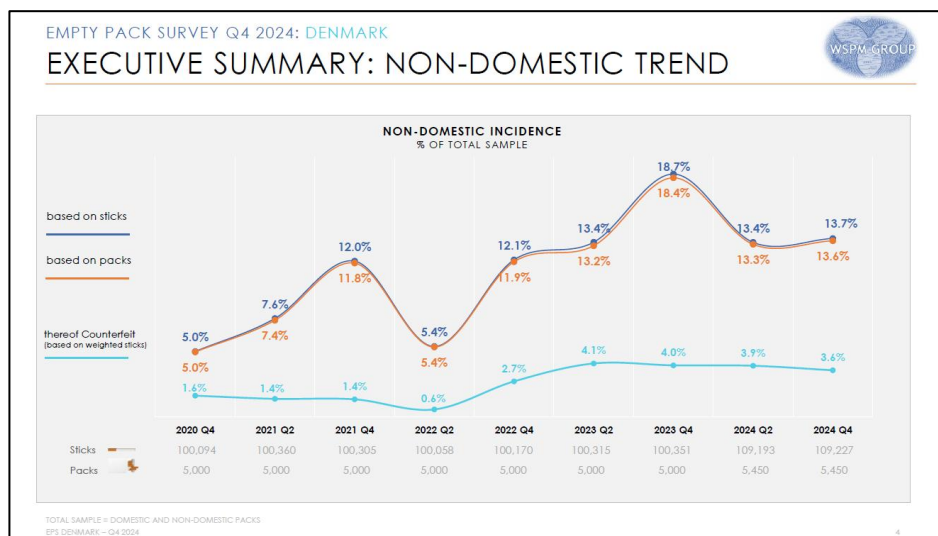
Seneste EPS-rapport for 4. kvartal 2024 viser bl.a. følgende for det danske marked:

- Cigaretter, hvor der ikke er betalt dansk afgift, udgør 13,7 pct. af markedet.
 - Heraf udgør duty-free 2,0 pct. (dvs. cigaretter, der er legalt handlet f.eks. på færger eller i lufthavne).
- Heraf udgør forfalskede produkter 3,6 pct.
- Polen udgør fortsat den største kilde til cigaretter, hvor der ikke er betalt dansk afgift, mens produkter, som er legalt grænsehandlet ("duty-free") nu udgør det næststørste kildemarked. Sverige indtager pladsen som det tredje største kildemarked med 1,5%.

Tobaksproducenternes kommentarer til EPS Q4 2024

Tobaksproducenterne bemærker en lille stigning fra Q2 2024 til Q4 2024 i andelen af cigaretter på det danske marked, hvor der ikke er betalt dansk afgift, fra 13,4 pct. til 13,7 pct samt et begrænset fald i andelen af forfalskede produkter fra 3,9 pct. til 3,6 pct.

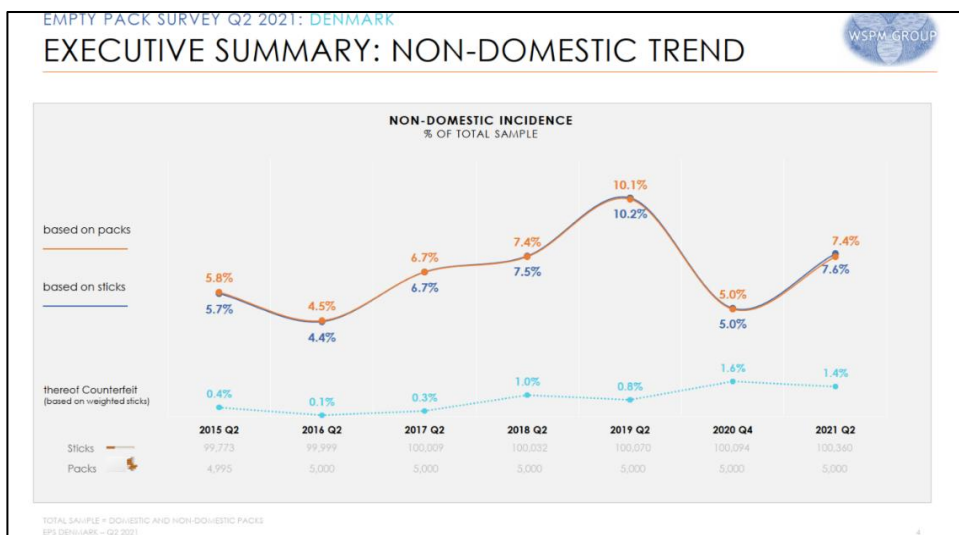
TOBAKS PRODUCENTERNE

Dermed viser seneste data, at tendensen fra før COVID-19 og afgiftsstigningerne i 2020 og 2022 er fortsat, hvor andelen af illegale cigaretter, hvor der ikke er betalt dansk afgift, herunder forfalskede produkter, er stigende.

I perioden Q2 2015 – Q4 2024 er andelen af cigaretter, hvor der ikke er betalt dansk afgift, steget fra 5,7% til 13,7% (målt på cigaretter ("sticks")), mens andelen af forfalskede produkter er steget fra 0,4% til 3,6%.

Nedenfor fremgår et overblik over udviklingen i perioden 2015-2021:

Branchens EPS-undersøgelser kan vise udsving fra kvartal til kvartal. Tobaksproducenterne henviser derfor til tendenserne over tid, der viser, at der siden 2020 er sket en generel stigning i andelen af cigaretter på det danske marked, som der ikke er betalt dansk afgift af.

Flere nylige eksempler på illegal handel med tobaksvarer i Danmark

Tendensen med en øget andel af forfalskede produkter og cigaretter, hvor der ikke er betalt dansk afgift, afspejler sig også i, at der i de seneste år har været flere eksempler på illegal produktion i Danmark samt rekordstore beslaglæggelser.

DR's nylige dokumentar "Kriminelt: De kriminelles cigaretfabrik" illustrerer tydeligt, at den illegale handel er ved at slå rod i Danmark¹. I dokumentaren afdækkes en stor illegal cigaretfabrik ved Aulum mellem Herning og Holstebro. Her blev der beslaglagt hele 25 millioner cigaretter og 13 tons tobak, der var målrettet salg på det danske marked, hvor de involverede blev idømt fængselsstraffe og en samlet bøde på 402 millioner kroner². Tidligere har vi også set en illegal cigaretfabrik i Vamdrup, hvor bagmændene var tiltalt for have produceret "mindst 250 millioner ulovlige cigaretter" og dermed snydt den danske statskasse for over 450 millioner kroner³.

Et andet eksempel er den omfattende aktion i slutningen af januar, hvor Midt- og Vestsjællands Politi i samarbejde med Skattestyrelsen gennemførte en omfattende aktion mod en illegal cigaretfabrik på Sjælland. Under ransagninger af flere adresser blev to personer anholdt, og myndighederne beslaglagde mindst 63 paller med cigaretter og tobak samt produktionsudstyr⁴. Det forventes, at sagen vil medføre et afgiftskrav på "ikke under 100 millioner kroner".

Og for nylig beslaglagde Toldstyrelsen 15 tons råtabak i en lastbil ved Padborg, hvilket resulterede i en afgiftsopkrævning på over 22 millioner kroner til chaufføren⁵. Dette er den største mængde råtabak, der nogensinde er konfiskeret af Toldstyrelsen.

Vi ønsker at gøre opmærksom på ovenstående eksempler, idet de understreger hvordan den økonomiske gevinst ved illegal cigaretproduktion tiltrækker kriminelle netværk. Store cigaretfabrikker inden for Danmarks grænser blomstrede eksempelvis op efter de store afgiftsforhøjelser på tobak i hhv. 2020 og 2022. At kriminelle søger mod markeder, med meget restriktiv regulering af tobak, er en kendt tendens fra andre lande, og viser behovet for en ændret tilgang til reguleringen af tobaksprodukter, der ikke uilsigtet fremmer disse aktiviteter.

¹ Kriminelt: Sæson 6 – De kriminelles cigaretfabrik | DRTV

² Politiken: Tre mænd skal betale 402 millioner kroner for illegal cigaretfabrik

³ Ugeavisen.dk: Dommen er faldet i sag om illegal cigaretfabrik: 59 års fængsel, gigantiske millionbøder og udvisning af Danmark | ugeavisen.dk

⁴ Politiet og Skattestyrelsen i aktion mod illegal cigaretfabrik | Nyheder | Midt- og Vestsjællands Politi

⁵ Rekordfangst: 15 ton tilbageholdt råtabak giver millionafgift til chaufføren | Skatteministeriet

TOBAKS PRODUCENTERNE

Tobaksproducenternes anbefalinger

Ifølge §RØG-undersøgelsen fra Statens Institut for Folkesundhed er andelen af unge rygere i aldersgruppen 15-29 år faldet i løbet af de seneste år⁶. Mens dette er positivt, peger undersøgelsen dog også på, at forbruget har flyttet sig fra den legale handel til det illegale marked. Dette understreger, at en ensidig tilgang med fokus alene på restriktiv regulering af lovlige produkter ikke løser problemet.

Vi opfordrer derfor politikerne på Christiansborg til at fokusere på følgende:

1. En balanceret politik med fokus på effektivt at forhindre at mindreårige får fat på produkterne, men hvor uhensigtsmæssig regulering ikke driver forbrugene over i det sorte marked.
2. Løbende, moderate afgiftsstigninger på tobaksvarer, således at de seneste afgiftsstigninger ikke udhules over tid, og så andre forebyggelsesinitiativer får tid til at vise deres effekt, uden at forbruget rykkes til grænsehandlede og illegale varer.
3. Vedtaget lovgivning skal have tid til at virke, hvorefter ethvert tiltag på tobaksområdet bør evalueres særskilt fra øvrige initiativer, så man får belyst eventuel effekt på andelen af rygere på faglig og saglig vis.
4. Styrket dialog mellem myndigheder, detailhandlen og den lovlige tobaksindustri, så vi sammen kan sikre at mindreårige ikke har adgang til produkterne, bekæmpe de illegale aktører, øge sikkerheden og sikre afgiftsbetalingen af de produkter, der er tilgængelige for de danske forbrugere.

Hos Tobaksproducenterne ønsker vi at bidrage til myndighedernes indsats mod de illegale produkter, og har som brancheforening viden om effektive tiltag baseret på erfaringer fra andre lande.

Såfremt denne henvendelse giver anledning til spørgsmål, står Tobaksproducenterne til rådighed til at besvare disse.

Med venlig hilsen

Tobaksproducenternes sekretariat

⁶ §RØG – en undersøgelse af tobak, adfærd og regler